

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРАВОСУДДЯ

В И С Н О В О К

**щодо проекту Закону
про внесення змін до Закону України
«Про місцеве самоврядування в Україні»
(щодо уточнення повноважень органів місцевого самоврядування)
(реєстр. № 5334 від 01 листопада 2016 року)**

Комітет з питань правової політики та правосуддя розглянув на своєму засіданні 8 лютого 2017 року (протокол № 55) на відповідність Конституції України проект Закону про внесення змін до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (щодо уточнення повноважень органів місцевого самоврядування) (реєстр. № 5334 від 01 листопада 2016 року), (далі – Законопроект) поданий народним депутатом України Ю.В. Одарченком.

Згідно з пояснювальною запискою, Законопроект розроблений з метою вдосконалення питання розподілу повноважень між місцевими радами та головами територіальних громад.

Для досягнення мети Законопроектом пропонується цілий ряд новел, які покликані врегулювати розподіл повноважень між радою та головою територіальної громади, а також питання повноважень виконавчого апарату обласної та районної ради.

Вирішуючи питання про відповідність Законопроекту положенням Конституції України, Комітет виходить з такого.

У Конституції України зазначається, що Україна є правовою державою (стаття 1), органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених цією Конституцією межах і відповідно до законів України (частина друга статті 6), закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй (частина друга статті 8).

За приписом частини другої статті 19 Конституції України органи державної влади зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Такі ж положення закріплені у статті 4 Європейської хартії місцевого самоврядування, яка встановлює, що головні повноваження і функції органів місцевого самоврядування визначаються конституцією або законом; органи

місцевого самоврядування в межах закону мають повне право вільно вирішувати будь-яке питання, яке не вилучене із сфери їхньої компетенції і вирішення якого не доручене жодному іншому органу; повноваження, якими наділяються органи місцевого самоврядування, як правило, мають бути повними і виключними.

В Україні визнається і гарантується місцеве самоврядування (стаття 7 Конституції України).

За приписом частини першої статті 140 Основного Закону України місцеве самоврядування є правом територіальної громади - жителів села чи добровільного об'єднання у сільську громаду жителів кількох сіл, селища та міста - самостійно вирішувати питання місцевого значення в межах Конституції і законів України.

Місцеве самоврядування здійснюється територіальною громадою в порядку, встановленому законом, як безпосередньо, так і через органи місцевого самоврядування: сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи (частина третя статті 140 Конституції України).

У пункті 2.2. мотивувальної частини Рішення від 9 лютого 2000 року № 1-рп/2000 (справа про місцеве самоврядування) Конституційний Суд України зазначив, що Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» визначає сільського, селищного, міського голову як посадову особу, яка очолює не тільки виконавчий комітет, а й всю систему виконавчих органів відповідної ради, керівники яких несуть перед головою персональну відповідальність, що узгоджується з частиною другою статті 141 Конституції України. Принцип колегіальності в організації та діяльності місцевого самоврядування зумовлює відповідну природу органів місцевого самоврядування - рад, що безпосередньо впливає з Конституції України (частина третя статті 140, частина перша статті 141). При цьому, Конституційний Суд України зауважив, що за логікою зазначених вище положень Конституції України питання засад, на підставі яких мають діяти виконавчі комітети рад, має вирішуватися законом.

Відповідно до частини першої статті 143 Конституції України територіальні громади села, селища, міста безпосередньо або через утворені ними органи місцевого самоврядування вирішують, крім передбачених в Основному Законі України, й інші питання місцевого значення, віднесені законом до їхньої компетенції.

Виключно законами України визначаються засади місцевого самоврядування (пункт 15 частини першої статті 92 Конституції України).

Верховна Рада України – єдиний орган законодавчої влади в Україні, одним із повноважень якого є прийняття законів (стаття 75, пункт 3 частини першої статті 85 Конституції України).

Враховуючи викладене, Комітет дійшов висновку, що проект Закону про внесення змін до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (щодо уточнення повноважень органів місцевого самоврядування)

(реєстр. № 5334 від 01 листопада 2016 року), поданий народним депутатом України Ю.В. Одарченком, не суперечить положенням Конституції України.

Голова Комітету

A handwritten signature in blue ink, consisting of several fluid, overlapping strokes that form a stylized representation of the name R.P. Knyazevich.

Р.П. КНЯЗЕВИЧ